

Svimmel

Sverre kom sammen med sin kone, Kirsten. Hun er i midten av syttiårene og arbeidet som sykepleier inntil for noen år siden. Sverre er elleve år eldre og pensjonert sjøkaptein. Han er vant til å klare seg selv og går nødvendig til lege. Kirsten hadde derfor strevd en del med for å få han med til meg.

Til tross for Sverres ganske dårlige helsetilstand og frustrasjon over ektefellens besluttsomhet om å oppsøke lege, geleidet han henne galant inn på mitt kontor og hilste blidt på meg. Etter å ha hjulpet kona på plass i en stol, satte den tidligere sjøoffiseren satte seg ned. Han likte ikke å ha fokuset rettet mot sine egne helseproblemer og kikket på Kirsten.

Sverre har blitt behandlet for høyt blodtrykk i flere år, men trykket hans har variert mye. I perioder har det vært litt lavt. Ved andre kontroller har det vært godt over det ønskelige nivået. Jeg er usikker på om det skyldes at han tidvis glemmer å ta blodtrykksmedisinene, eller om trykket hans er ustabil av andre årsaker.

Nylig var han innlagt på sykehus for et lite hjerneslag. Under oppholdet hadde han fått foreskrevet ytterligere et blodtrykksenkende medikament. Etter utskrivelsen hadde han besvimt flere ganger. Kirsten mistenkte at besvimelsene var en bivirkning av det nye middelet.

- Det skjer når han reiser seg etter å ha ligget og hvilt på sofaen. Jeg har bedt han om å være forsiktig og å sitte på kanten før han står opp, men han hører ikke etter hva jeg sier, og så deiser han i gulvet.

Sverre skottet på sin kone. Han likte ikke å bli irettesatt, men i blikket hans kunne man fornemme en viss aksept for hennes framstilling. Han protesterte likevel, om enn noe forsiktig.

- Nei – jeg reiser meg ikke opp så fort som du sier.

Kirsten ignorerte hans innsigelse. Hun sa at Sverre ikke har hatt noen nye lammelser, talevansker eller kramper, og at han kommer seg alltid fort etter at han har falt i gulvet. Det var således ingen tegn verken til "hjernedrypp" eller epilepsi.

Jeg målte blodtrykket hans etter at han noe motvillig hadde lagt seg på undersøkelsesbenken. Trykket var 140 over 60 hvilket er litt lavt. Jeg gjentok målingen mens han sto oppreist. Da sank blodtrykket til 80 over 60 som er for lavt for en person i hans alder. En medvirkende grunn til at Sverre besvimte var sannsynligvis at et av de blodtrykksenkende midlene han brukte var en såkalt betablokker. Den hindret hjertet hans i slå raskere for å opprettholde et tilstrekkelig blodtrykk når han reiste seg. For sikkerhets skyld registrerte vi hjertets aktivitet med et elektronisk hjertediagram (EKG). Det viste at hjerterytmen hans var normal, og at det ikke var tegn til hjerteinfarkt.

Vi ble enige om at han kunne redusere dosen av betablokkeren og komme til kontroll om fire dager. I mellomtiden oppfordret jeg han til å sitte en stund på sofaen eller sengekanten når han reiste seg etter en hvil. Jeg minnet også om betydningen av å ta de foreskrevne medisinene hver dag for å holde blodtrykket stabilt og på riktig nivå. Kirsten tittet bort på mannen for å sjekke om han hadde fått med seg formaningen. Han dro litt på det før han reiste seg og sa med en godlynt, men litt ironisk undertone

- Når doktoren sier det, så får jeg vel det da.

Han tok et par korrigerende steg til siden for å holde balansen. Kirsten himlet litt med øynene før hun lot seg føre ut av ektemannen.